

Makrofotografie ve výtvarném výchov

Ondřej GNIEWEK, Bc studium vychovatelství - kombinované studium

Závěrečná práce bakalářského studia

Student si zvolil pro svoji závěrečnou práci velmi zajímavé téma, které nelze pokládat v dané oblasti dosud za příliš zastaralé, natož tradiční. Přitom médium fotografie je dnes běžné a dostupné dle trendů od jejich útlého vzkvétání, kdy fotografie byla vyvíjena jen jako "vizuálního zápisníku", bez hlubšího pochopení a vztahu k specifickým, především výtvarně estetickým hodnotám fotografického obrazu. Z toho samozřejmě nelze vinit děti, ale daleko spíše tradiční, omezenou a zkosťnatlou výchovu a vzdělávání v etn mnoha případech školní výtvarné výchovy. Rovněž předsobní rodí je v této oblasti spíše devalvující: mnozí z nich jsou ochotni zakoupit dítěti i poměrně drahý digitální fotoaparát, málokterý z nich se však jistě "májinás" zajímat o to co, jak a proč jejich dítě fotografuje. Navíc zde přistupuje v poslední době další technický faktor - mobilní telefon, z nichž mnohé jsou vybavené především je třeba takovou výjimečnou schopností pořízovat fotografie i ve velmi slušné kvalitě (cca 5 MB).

Při zpracování tématu vyjel student z vlastního dlouhodobého zájmu a mnohaletých osobních zkušeností, využil funkční studia relevantní odborné literatury a její funkční reflexe.

V první části práce se autor zabývá vymezením pojmu makrofotografie a jejími technickými parametry a úskalími, druhou část práce vnuje nedávné a hlavně současně fotografické vybavení a jejími možnostmi. Obě kapitoly funkčně doplňuje obrazovou dokumentací. Jistě tyto části práce by byly při možnosti jejich prezentace vhodným materiálem nejen pro vychovatele ale i pro mnohé vyučující výtvarné výchovy, kteří se třeba s oblastí fotografie zvláště makrofotografie neměli možnost ve své pregraduální přípravě setkat - a obávám se, že jejich není právě zanedbatelné procento.

Hlavní část textu je koncentrována na možnosti makrofotografie ve výtvarném výchov nejen jako ve školním vyučování, ale i vinnosti zájmové a mimoškolní. Autor se v ní zabývá i jejich kontextem tématu, dotýká se základních estetických kategorií, současněho pojetí i nebezpečí. Ten je zvláště v oblasti fotografie (ale i makrofotografie) problematikou nanejvýš aktuální. Za velmi pozitivní pokládám, že se autor zaměřuje i na základy výtvarné stránky makrofotografie a fotografického obrazu z hlediska zásad jeho kompozice. I zde funkčně vyúsťívá konkrétních příkladů tvorby vlastní i renomovaných autorů.

čtvrtou kapitolu práce vnovel autor tématu "digitální temné komory". Nabízí zde ucelený přehled možností grafických (fotografických) PC softwarových možností a programů, přičemž dbá na jejich dostupnost a reálné možnosti. Zde by možná zvláště pro začínající pedagogy i filáky byla vhodná i zmínka o free programech, vycházejících s originálních verzí kasických programů typu Adobe Photoshop, Corel aj. (např. programy typu Irfan View, Xn View, Photo Filtre atd.)

Za hodné kladného ocenění pokládám skutečnost, že se autor neomezil na obecné postuláty a poznatky, ale téma práce spojil s konkrétním návrhem didaktického výtvarně-výchovného projektu (kap.5). Motivaci pro něj našel v dílech současných renomovaných autorů nejen makrofotografie (Bládek, Peterson, Thompson), ale i fotografie obecně (Reichman). Pokud by měl autor chuť a možnost vnovat se zvolenému tématu ve své další pedagogické innosti, spatřuji zde potence k rozvíjení, elaboraci, ověření a reflexi tohoto i dalších navazujících projektů. Tuto poznámku však nečiním jako výtku, ale jako podnět, přesehávající nároky závěrečné práce tohoto typu studia.

Shrnutí: Jako někdo, kdo se makrofotografií zabývá (byť nikoli zcela soustavně a nikoli profesionálně od svých třinácti let, tedy přibližně padesát let) s potěšením konstatuji, že opovízaná práce zaměřením, zpracováním i vybaveností splňuje nároky, kladené oprávněně na tento typ závěrečné práce. Text má jasnou, přehlednou stavbu, je psán kultivovanou formou a pečlivě korigován. Obrazová část je relevantní a adekvátní součástí celé práce a poskytuje plastický pohled na zpracovávané téma. Pro obhajobu doporučuji například téma kapitoly ve fotografii (třeba s odvoláním na dílo T. Kulky a autorovu poznámku na str. 56), námět úskalí makrofotografie a vztah makrofotografie a výtvarného umění.

Návrh klasifikace:

V Praze dne 28. 4. 2011

oponent:

doc. PaedDr. Pavel Třáma-ula CSC.,
katedra výtvarné výchovy
UK Ped F v Praze